

Notitie

FORUM STANDAARDISATIE 21 april 2021 Agendapunt 2 OBDO en Forum Standaardisatie

Nummer: FS 20210421.2

Aan: Forum Standaardisatie

Van: Bureau Forum Standaardisatie

Datum: 30 maart 2021

Versie: 1.0

Bijlagen: B. Overzicht Kamerstukken maart 2021 - heden
C. Agendapunt Standaardisatie OBDO 18 maart 2021

Samenvatting

Ter kennisname

- A. Stand van zaken n.a.v. kamerbrief over rapport inventarisatie standaardisatie
- B. Overzicht Kamerstukken maart 2021 - heden
- C. Terugkoppeling OBDO 18 maart 2021: agendapunt Standaardisatie

Ter kennisname

Ad A. Stand van zaken n.a.v. kamerbrief over rapport inventarisatie standaardisatie

[geen bijlage]

Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om kennis te nemen en desgewenst het toelichten van het volgende:

Met zijn reactie op het rapport Inventarisatie Standaardisatie ([kamerbrief](#)) zette het kabinet, in lijn met de maatschappelijke doelstellingen voor burgers en bedrijven zoals verwoord in NLDigibeter, een aantal acties in gang. Het Forum Standaardisatie is een van de partijen die door Knops gevraagd is om in dit kader een inspanning te leveren om het gebruik van open standaarden verder te bevorderen. De stand van zaken van deze acties treft u hieronder aan.

#	Wat	Wie	Wanneer	Stand van zaken
1	Werkconferentie organiseren.	Forum	Eerste helft 2020	Conferentie heeft niet plaatsgevonden in 2020. Ingezet wordt op een werkconferentie in de tweede helft van 2021. De keuze tussen een webinar of fysieke bijeenkomst is afhankelijk van de maatschappelijke ontwikkelingen. De levensgebeurtenis 'van werkeloosheid naar werk' (zie onder 3) zal een centrale rol vervullen op de conferentie. Het Programma Mens Centraal wordt om die reden actief aangesloten in de voorbereiding.
2	Met experts en ketenpartners onderzoeken welke aanpak het meest geschikt is om de naleving door overheidsinstaties makkelijker te maken. Plus vertaling toegankelijkheidspecificatie naar Nederlands	BZK i.s.m. experts en ketenpartners	Uiterlijk begin 2020. Vertaling: uiterlijk Q1 gereed.	<u>Gereed</u> . Er is een online invulhulp voor toegankelijkheids-verklaringen en er is een officiële Nederlandse vertaling van WCAG 2.1.
3	Samen met stakeholders de kansen van standaardisatie van begrippen in kaart brengen aan de hand van levensgebeurtenis 'van werkloosheid naar werk'.	Forum samen met relevante partijen uit OBDO	Start begin 2020.	De vacature is ingevuld door Reindert Gerding. Voor deze specifieke levensgebeurtenis hebben vier gesprekken plaatsgehad met Mens Centraal. Op 30 maart vond de startbijeenkomst plaats, georganiseerd door Mens Centraal. Onder andere Min SZW, UWV en gemeenten waren hier vertegenwoordigd. Tijdens de bijeenkomst is nog geen focus bepaald voor het onderzoek naar de levensgebeurtenis. Een tweede bijeenkomst volgt waarin het bepalen van de focus centraal staat.

Oplegnotitie OBDO en Forum Standardisatie

				Zoals toegelicht in de forumvergadering van 10 maart jongstleden sluit BFS als partner hierbij aan om kansen voor (semantische) standaardisatie voor het voetlicht te brengen. Samenwerking op de levensgebeurtenis brengt ook kansen voor samenwerking op de hierboven onder 1 benoemde conferentie.
4	Uitwerken hoe de samenwerking tussen overheden om te komen tot eenduidige digitale dienstverlening vormgegeven kan worden en welk ambitieniveau daarbij passend is.	BZK (trekker) samen met Expertgroep Gebruiker Centraal, programma Mens Centraal, Forum Standardisatie en andere relevante partijen	Start begin 2021, streven gereed eind Q1 2021.	Uit oogpunt van standaardisatie haakt het Forum aan bij een aantal levensgebeurtenissen van Mens Centraal. Gebruiker Centraal maakt samen met BZK een beleidsnota op voor de inzet van NL Design Systems, inclusief structurele financiering om NL Design Systems tot een standaard manier van werken in te regelen. BZK bespreekt intern 1overheid met advies van het Forum op het gebied van herkenbare websites en veilig webverkeer (toevoeging van echtheidskenmerken, toevoeging van informatieveiligheidsstandaarden aan e-mail, controleerbare en - bij voorkeur herkenbare - overheidsdomeinnamen, centraal domeinnaambeheer en uniforme domeinnaam extensies). Ook de inspiratie van Single Digital Gateway (het recht op het eenmalig aanleveren van gegevens) wordt hierin meegenomen. Vanuit het <u>rapport "Werk aan uitvoering fase II" naar de Tweede Kamer</u> wordt het handelingsperspectief 'toekomstbestendige dienstverlening' uitgewerkt door bestuurders Sibma (SVB), Van Hout (gemeente Nijmegen), en Den Hollander (BZK). De ervaringen en thema's uit het werkplan van Forum Standardisatie worden meegenomen in de inspiratiegroep om te komen tot maatwerk voor dienstverleningsprincipes.
5	Een handreiking maken met 'beste overwegingen' voor de verschillende situaties van publiceren van informatie en de daarbij horende standaarden, zoals PDF en HTML.	Forum in overleg met Open State Foundation	Gestart medio 2019, streven gereed medio 2021.	1) Practices digitaal toegankelijk publiceren beschikbaar op community site digitaaltoegankelijk.pleio.nl . Digitaal magazine daarover is gepubliceerd (zie https://magazine.forumstandardisatie.nl/digitale-toegankelijkheid-in-de-praktijk/digitale-toegankelijkheid) 2) Website met keuzehulp voor meest passende documentformat. Vertraagd door COVID-19 gerelateerde en organisatorische problemen bij de OpenState Foundation die deze website en keuzehulp in onze opdracht ontwikkelt. We verwachten het resultaat nu Q2 2021.
6	Aandacht voor standaardisatie meenemen in evaluatie van de governance van de digitale overheid.	BZK	Evaluatie gestart oktober 2019, verwachting voorjaar 2020 afgerond.	In de zomer van 2020 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie van de governance en financiering van de GDI. https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/13/kamerbrief-met-reactie-op-rapporten-over-governance-en-financiering-generieke-digitale-infrastructuur-qdi
7	Onderzoeken hoe consultaties van	Forum	Gestart augustus 2019,	Voltooid. Openbare consultaties voor de lijsten worden vanaf nu altijd gedaan op https://internetconsultatie.nl . Dit zorgt voor

Oplegnotitie OBDO en Forum Standaardisatie

	standaarden een breder publiek kunnen bereiken.		streven gereed voorjaar 2020.	overheidsbrede zichtbaarheid en levert meer reacties op dan voorheen, toen we de openbare consultaties alleen op de website van het Forum Standaardisatie publiceerden.
8	Met Audit Dienst Rijk overleggen over prioritering van het auditen op open standaarden.	BZK i.o.m. ADR	Gesprekken hebben plaatsgevonden.	Er heeft een aantal overleggen met ADR plaatsgevonden. OS beter op netvlies. Niet voldoen aan ptolu zal niet leiden tot afkeurende verklaringen. Met MinFIN contact om departementen te wijzen op ptolu-verplichting in jaarverslag. In de nieuwe RBV 2021 is de open standaarden tekst aangescherpt om meer aandacht te vragen voor uitleg een afwijking. <i>Open standaarden en open source software: Dit onderwerp wordt in deze paragraaf alleen vermeld indien is afgeweken (het 'comply of explain'-beginsel) van artikel 3, eerste lid van de bijlage Instructie rijksdienst inzake aanschaf van ICT-diensten en ICT-producten. De Tweede Kamer wil dat de overheid meer gebruik maakt van open standaarden en open source software wanneer sprake is van de aankoop, inhuur en ontwikkeling van ICT-diensten of producten van € 50.000 of meer. De Instructie rijksdienst schrijft voor dat in beginsel gebruik wordt gemaakt van open standaarden van de lijst van het Forum Standaardisatie (www.forumstandaardisatie.nl). Valide afwijkingsgronden zijn opgenomen in de Instructie rijksdienst. Als er sprake is van afwijking van de Instructie rijksdienst dan wordt dit gemotiveerd aangegeve komende aanpassing van de RBV wordt ingezet op een aangescherpte tekst om meer aandacht te vragen voor uitleg bij afwijking. Rijksbegrotingsvoorschriften 2021 (rijksfinancien.nl).</i>
9	Verkennen hoe het gebruik van informatieveiligheidsstandaarden in de reguliere informatieveiligheids-, bedrijfsvoerings- en controlprocessen kan worden versterkt.	BZK i.o.m. andere relevante partijen	Start begin 2020, streven gereed medio 2020.	Binnen BZK hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden en deze gesprekken worden in 2021 voortgezet.
10	Analyse maken naar oorzaken waarom open standaarden niet altijd worden toegepast.	Forum	Start begin 2020, streven gereed Q1 2020.	Op 2 september is een tussentijdse update gedaan en op de decembervergadering werd de analyse opgeleverd. De aanbevelingen worden meegenomen in mandaatafspraken. Daarnaast wordt meer aansluiting gezocht met CIO-beraad door Ludwig en Larissa. Idem OBDO (voorbereidend overleg strategisch adviseurs).
11	Verkennen welke mogelijkheden	BZK i.o.m. opdracht	Streven gereed eind 2020.	Met BZK/DO. i.o. is het IMO (het overleg van de directeuren van de inkoop uitvoeringsorganisaties) en de NORA

	er zijn binnen het bestaand instrumentarium om het gebruik van open standaarden te vergroten.	gevers en inkopers		<p>(Nederlandse Overheid Referentie Architectuur) bezocht. Door de pandemie zijn de verkennende gesprekken verder 'on hold' gezet. Verwachting is in het IMO in 2021 nog een keer terug te komen met de resultaten van de Monitor van 2020 en een presentatie van de Beslisboom. Ook zal dan de vraag weer - en nu dringender - worden voorgelegd hoe de aandacht voor open standaarden in de processen verankerd kan worden.</p> <p>Daarnaast heeft BFS in september voor tachtig deelnemers een Webinar over de Beslisboom gehouden i.s.m. de HIS en in oktober een presentatie voor een inkoopafdeling van de Belastingdienst. In november toonde BFS een video van de Beslisboom op onze digitale stand bij het ECP-jaarfestival.</p> <p>Daarnaast zijn open standaarden opgenomen in CIP ICO wizard en eerder in de BIO. Staan nog aantal gremia op planlijst (zoals geaccordeerd in OBDO). Verder poging om ptolu of digitoegankelijk op te nemen in revisie van ARBIT.</p>
--	---	--------------------	--	---

Ad B. Overzicht Kamerstukken maart 2021 – heden

[Bijlage B]

Bijgaande notitie betreft een overzicht van gepubliceerde Kamerstukken sinds de Forumvergadering van 10 maart 2021. Kamerstukken op het overzicht zijn geselecteerd op aanwezigheid van de noemers:

- Forum standaardisatie
- Open standaarden
- (Semantische) standaardisatie
- Digitale toegankelijkheid
- Digitale overheid
- Digitale inclusie

Per kamerstuk zijn relevante passages geciteerd en is het mogelijk belang voor het Forum aangegeven.

Ad C. Terugkoppeling OBDO 18 maart 2021: agendapunt Standaardisatie

[Bijlage C]

Voor het Overheidsbrede Overleg Digitale Overheid (OBDO) van 18 maart 2021 waren de volgende punten geagendeerd als hamerstuk:

1. Kennisnemen van de Monitor Open Standaarden 20202 en de duiding ervan. Ten behoeve van deze vergadering is ook een overzicht per organisatie opgenomen.
2. Instemmen met de voorgenomen maatregelen.

Beide punten heeft het OBDO geaccordeerd.

Oplegnotitie OBDO en Forum Standaardisatie

De stukken Standaardisatie van deze en van eerdere vergaderingen van het OBDO kunt u terugvinden op de site van het Forum Standaardisatie via <https://www.forumstandaardisatie.nl/vergaderingen-en-stukken>